

بنزد این گروه برو و بگو که پیوسته خواهید شنید و نخواهید فهمید و پیوسته خواهید نگریست و نخواهید دید (۲۷) زیرا که دل این قوم سخت شد و گوشها گران گردید و چشمهای خود را بسته اند که مبادا بچشمان به بینند و بگوشها بشنوند و بدل بفهمند و برگردند و من ایشان را شفا بخشم (۲۸) پس شمارا معلوم باد که بقبائل فرستاده شده است نجات خدا و ایشان خواهند شنید (۲۹) و چون این را گفت یهودیان در رفتند و با یکدیگر بسیار مباحثه نمودند * (۳۰) و پولس در خانه کرایه خود دو سال تمام توقف نمود و همه کسانی را که بنزد وی می آمدند می پذیرفت (۳۱) و بملکوت خدا ندا می کرد و در باره خداوند عیسی مسیح در کمال بی پروائی تعلیم میداد و هیچ کس او را منع نمی نمود *

تمام شد کتاب اعمالِ حواریان

نامه پولس حواری باهلِ روم

مشمول بر

شانزده باب

(باب اول مشتمل بر سی و دو آیه)

(۱) پولس بنده عیسی مسیح حواری خوانده شده و اختصاص یافته برسانیدن مژده خدائی (۲) که بوساطت پیغمبران خود در کتب مقدسه بآن وعده کرده بود (۳) در باره فرزند خود که هرچند او به جسمیت از نسل داود هودا گشت (۴) اما از مردهگان برخاستش مبرهن کرد اینکه او پسر خداست با قوت روح القدس یعنی خداوند ما عیسی مسیح (۵) که از جانب وی

توفیق و مرتبه رسالت یافتیم همه‌گی و قبائل باسم او تا آنکه آنها ایمان را مطیع شوند (۶) و شما نیز در آن میان خوانده شده‌گان عیسی و مسیح هستید (۷) بنامی و آنانی که در روم محبوبان خدا و خوانده شده‌گان و مقدسان هستند که از جانب پدر ما خدا و خداوند ما عیسی و مسیح توفیق و آرام بر شما باد * (۸) نخست شکر می‌نمایم خدای خود را بوساطت عیسی و مسیح در باره همه‌گی و شما که ایمان شما در تمامی عالم مذکور است (۹) و خدائی که من بروح خود او را در مژده پسرش بنده‌گی مینمایم شاهد است مرا که چگونه شما را پیوسته یاد می‌نمایم و همواره در دعاهای خود (۱۰) استدعا مینمایم که اگر ممکن باشد الحال بمشیت خدا سفر خیریت‌اثر نموده بنزد شما آمده باشم (۱۱) که بسیار آرزو دارم که با شما ملاقات نموده تا آنکه شما را قدری در انعام‌های روحانی با خود شریک سازم که موجب استقامت شما گردد (۱۲) و مقصود اینست که از ایمان هر دو یعنی شما و من تسلی و طرفین حاصل شود * (۱۳) ای برادران من می‌خواهم که شما آگاه باشید که من بارها اراده آمدن نزد شما کرده‌ام هرچند که تا حال تعویق افتاده است که در میان شما ثمری حاصل نمایم چنانچه در قبائل دیگر حاصل نموده‌ام (۱۴) و من بده‌کارم یونانیان و غیر یونانیان و دانایان و نادانان را (۱۵) پس مستعد هستم که شما را که در روم می‌باشید نیز بقدر مقدور خود خبر بانجیل داده باشم * (۱۶) چه من مطلقاً شرمزده نیستم از مژده مسیح زیرا که آن قوت نجات‌بخش خداست هر کس را که ایمان آرد نخست یهودی و یونانی را نیز (۱۷) زیرا که عدالت خدائی که از ایمان است در آن مژده برای آوردن ایمان ظاهر میشود چنانچه نگارش یافته است که عادل از ایمان حیات خواهد یافت * (۱۸) چه غضب الهی ظاهر است از آسمان بر مجموع بی‌دینی و ناراستی مردم که ایشان حقیقت را با شرارت دارند (۱۹) از آنجا که آنچه از خدا فهمیدنی است بر آنها ظاهر است چه

خدا خود بر آنها نمودار کرده است (۲۰) چه نامرئیهای او یعنی قدرتِ نامتناهی و خداوندگاریش از خلقتِ عالم به تعقل در اشیاء مصنوعه بحیثیتی روشن میشود که ایشان را یاری عذر نیست (۲۱) که با وجود آنکه شناختند خدا را اورا بخدائی تمجید نمودند و شکرِ نعمتش ادا نکردند بلکه در خیالاتِ خود باطل گردیده و دلّهای جاهلِ ایشان را ظلمت گرفت (۲۲) و ادّعی حکمت مینمودند و ابله بودند (۲۳) و تبدیل نمودند جلالِ خدای باقی را بشبیه صورتِ آدمِ فانی و تمثالِ پرنده‌گان و بهائم و حشراتِ ارض * (۲۴) و بجهتِ این خدا بخواهشِ دلِ ایشان آنها را در ناپاکی وا گذاشت تا بدنهای خود را با همدیگر تفضیح نمایند (۲۵) و چونکه آنها حقیقتِ خدا را بباطل بدل نمودند و آفریده را ستایش و بنده‌گی نمودند بیش از آفریننده سُبْحَانَهُ اِلٰی اَبَد آمین (۲۶) از آن جهت خدا آنها را بمیلهای رسواکننده وا گذاشت بنوعی که زنانِ ایشان هم استعمالِ طبعی را بغیرِ طبعی تبدیل نمودند (۲۷) و بهمین قسم مردانِ استعمالِ طبعی و زنان را گذاشته از خواهش با یکدیگر سوختند که مردان با مردان بکارهای روسیاهی پرداختند که سزای شایسته گمراهی و خود را در خود یافتند (۲۸) که چنانچه ایشان بنگاه داشتنِ معرفتِ خدا راضی نبودند خدا نیز آنها را با ادراکاتِ غیرِ مرضیه وا گذاشت تا اُمورِ ناشایسته بعمل آرند (۲۹) پس به انواعِ ناراستی و زنا و کینه و طمع و بدذاتی معمور شدند و از حسد و قتل و جنگِ جوئی و تقلّب و تندخویی پُر گردیدند (۳۰) و غمّازان و غیبت‌کننده‌گان و دشمنانِ خدا و ستیزه‌کننده‌گان و متکبران و مغروران و مُبدِیانِ بدیها و نافرمانانِ والدین (۳۱) بی‌فهم و بی‌صلح و بی‌الفت و بی‌وفا و بی‌رحم گردیدند (۳۲) و با وجودِ آنکه ایشان قضای الهی را میدانند که کننده‌گانِ اینچنین کارها سزاوارِ هلاکت اند نه همین خود میکنند و بس بلکه خوشنود اند از آنانی که نیز میکنند *

(بابِ دویم مشتمل بر بیست و نه آیه)

(۱) و بهمین جهت تو که تحکم مینمائی هر کس که باشی هیچ بهانه نداری که بآنچه بر دیگری حکم به بدی مینمائی بر خود فتوی میدهی زیرا که خود نیز بهمان شغل مشغولی ای کسی که حکم مینمائی (۲) و ما میدانیم که حکم الهی بر کفندهگان این چنین کارها براستی میباشد (۳) پس ای کسی که بر کفندهگان این چنین کارها حکم مینمائی و خود آن کارها را مینمائی آیا گمان داری که تو از حکم الهی خواهی رست (۴) یا آنکه غایتِ مهر و تحمل و حلمِ او را ناچیز میشماری و تدبیر نمی‌نمائی که لطفهای خدائی تو را بتوبه میخواند (۵) بلکه بسختی و دلِ بی‌انفعالِ خود غضب را ذخیره مینمائی بجهتِ خود در روزِ غضبِ خدا و اظهارِ انصافش (۶) و او خواهد داد بهر کس جزای اعمالِ او را (۷) آنانی را که به استقرار در اعمالِ شایسته طالبِ جلال و عزت و بقایند حیاتِ جاویدانی (۸) و اهلِ لجاجت را که براستی اطاعت نمی‌نمایند بلکه مطیع اند ناراستی را خشم و غضب (۹) و عذاب و عقوبت بر هر نفسِ بشری و زیان‌کار مقرر است نخستین بریهود و بر یونانی نیز (۱۰) و جلال و عزت و آرام برای هر کس است که نیکوکار است نخست یهود و یونانی را نیز * (۱۱) زیرا که نزد خدا ظاهر بینی نیست (۱۲) زیرا که آنانی که بغیرِ شریعت گناه کرده اند بر غیرِ شرع هلاک خواهند شد و کسانی که با شریعت گناه کرده اند از آن شریعت حکم خواهند یافت (۱۳) و چنین نیست که شنوندهگانِ شریعت نزدِ خدا راست باشند بلکه بجا آورندهگانِ شریعت راست شمرده خواهند شد (۱۴) و هرگاه قبائلی که شریعتی ندارند احکامِ شریعت را از روی طبع می‌نمایند اینها از آنجا که شریعتی ندارند خود شریعت اند از برای خود (۱۵) چه ایشان ظاهر میکنند عملِ شریعت را که بر دلِ آنها ثبت شده است چه عقلِ آنها گواهی میدهد و خیالاتِ بعضی مستدل هستند و بعضی مانع (۱۶) در روزی که خدا بر

خفایای مردمان حکم خواهد نمود بر حسب پیغام من بواسطت عیسی و مسیح * (۱۷) ای که به یهودی ملقب هستی و بر شریعت تکیه مینمائی و بخدا فخر میکنی (۱۸) و اراده اش را میدانی و بشریعت تربیت یافته و فضائل را تمیز میدهی (۱۹) و یقین داری که خود راه نمائی و کوران و نور ظلمت گرفته گان میباشی (۲۰) و استاد جهال و معلم اطفال هستی و معیار علم و راستی را از شریعت داری (۲۱) پس چون است که تو که بدیگران می آموزی خود نمی آموزی و تو که اندرز بدزدی نکردن می نمائی خود میدزدی (۲۲) تو که منع از زنا مینمائی خود زنا میکنی و تو که بت هارا نجس میدانی از مسجد دزدی مینمائی (۲۳) و تو که بشریعت فخر می نمائی بتجاوز شریعت خدا را بی حرمتی مینمائی (۲۴) زیرا که بجهت شما در قبائل باسم خدا کفر گفته میشود چنانچه نوشته شده است * (۲۵) بدرستی که ختنه فائده دارد اگر تو شریعت را نگاه داری اما چون تو تجاوز شریعت نمائی ختنه تو نامختونی است (۲۶) پس هرگاه نامختون احکام شریعت را بجا آر آ یا نامختونی و او ختنه شمرده نخواهد شد (۲۷) و آن کس که از اصل نامختون است اگر حافظ شریعت باشد بر تو که با وجود نوشته و ختنه متجاوز شریعت هستی آیا حکم نخواهد کرد (۲۸) زیرا که این چنین نیست که یهودی و ظاهری یهودی باشد یا ختنه ظاهری و جسمی ختنه باشد (۲۹) بلکه یهودی آن است که در باطن یهودی باشد و ختنه ختنه دل است در روح نه در کلام و عزت آن از خداست نه از انسان *

(باب سیوم مشتمل بر سی و یک آیه)

(۱) پس آیا فضل یهودی چیست و یا فائده مختون بودن چه باشد (۲) بلی بهر وجه بسیار است خصوصاً که معتمدان کلام های خدا ایشان اند (۳) چه شد هرگاه بعضی ایمان نیآوردند آیا که بی ایمانی و ایشان راستی و خدا را معدوم میسازد (۴) حاشا خدا راست گو میباشد و هرچند تمامی انسان دروغ گو

باشند چنانچه نوشته شده است تا آنکه تو در کلام خود صادق محقق شوی و در تحکم خود غالب آئی * (۵) و اگر ناراستی و راستی خدا را ثابت مینماید پس چه گوئیم آیا که خدا ناراست است چون غضب مینماید (این را بطریقه مردم میگویم) (۶) حاشا زیرا که در این صورت خدا چگونه بر جهان حکم خواهد نمود (۷) و اگر راستی خدا بدروغ من افزون شود بنهجي که جلال او ظاهر گردد پس چون است که حکم بر من می شود چنانچه برگناه کار (۸) و چرا نکنیم چنانچه این تهمت بر ما هست و چنانچه بعضی میگویند که ما میگوئیم که بد بکنیم تا که خوبی حاصل گردد حکم براستی بر آنها میشود * (۹) پس غرض چیست آیا که ما افضل هستیم نه مطلقا زیرا که پدش از این ما هم یهود و هم یونانیان را ادعا نمودیم که گناه کار اند (۱۰) چنانچه نوشته شده است که هیچ کس راست کار نیست يك کس هم نیست (۱۱) و هیچ کس نیست که بفهمد و هیچ کس نیست که طالب خدا باشد (۱۲) همه گمراه شدند و همه بی کار شدند هیچ کس نیست که نیکوکار باشد يك کس هم نیست (۱۳) گوی آنها گور کشاده است و بزبانهای خود فریفتند و زهر مار بالشی در زیر لبهای ایشان است (۱۴) و دهانشان پر از فحش و تلخی است (۱۵) و پایهای ایشان بقصد خون ریختن دوان است (۱۶) و پایمالی و خرابی در روش آنهاست (۱۷) و راه آرام را نشناخته اند (۱۸) و در چشمان ایشان ترس خدا نیست * (۱۹) و ما را محقق است که هر چه در شریعت گفته میشود برای اهل شریعت گفته میشود تا هر دهنی بند شود و بر همه خلق جهان حجت خدا تمام شود (۲۰) پس بسبب اعمال شرعی هیچ بشری در نزدش عادل شمرده نخواهد شد بلکه بشریعت ثبوت گناه میشود * (۲۱) اما حال عدالت خدائی در خارج از شریعت نمودار شده است و شریعت و پیغمبران شهادت بآن میدهند (۲۲) آن عدالت خدائی که بواسطت ایمان بر عیسی و مسیح بر همه گوی و با همه گوی که ایمان می آورند میشود بنوعی که

توفیری نباشد (۲۳) بعثت آنکه تمامی گناهکار اند و در ستایشِ خدائیِ قاصر اند (۲۴) پس مفت بکرم و بوسیله فدیه عیسیٰ و مسیح عادل شمرده میشوند (۲۵) که خدا او را در مقام کفاره بوساطتِ اعتماد بر خورش قرار داده است تا که عدالتِ خود را بظهور رساند بآمرزش بگناهان گذشته که بتعویق انداخت خدا آنرا (۲۶) نظر به اظهار عدالتش در حال تا آنکه خودش عادل باشد و عادل شمارد صاحبِ ایمان بعیسی را * (۲۷) پس کجا باقی ماند تفاخر اخراج کرده شد آن آیا بکدام شریعت بشریعتِ اعمالِ نی بلکه بشریعتِ ایمان (۲۸) پس نتیجه این است که شخص با ایمان خارج از اعمالِ شریعتِ عادل شمرده میشود (۲۹) آیا او خدایِ یهود است و بس آیا خدایِ قبائل نیز نیست آری خدایِ قبائل نیز هست (۳۰) چون یکی است خدائی که صاحبانِ ختنه را از ایمان عادل خواهد شمرد و اربابِ غلاف را نیز از راهِ ایمان (۳۱) آیا که ما شریعت را بایمان باطل میکنیم حاشا بلکه ثابت مینمائیم شریعت را *

(باب چهارم مشتمل بر بیست و پنج آیه)

(۱) پس چه گوئیم که پدر ما از حیثیتِ جسمِ ابراهیم چه یافته است *
 (۲) زیرا که اگر ابراهیم از اعمالِ عادل شمرده شد گنجایشِ تفاخر دارد لیکن پیشِ خدا ندارد (۳) و کتاب چه میگوید میگوید که ابراهیم ایمان بخدا آورد و بدان جهت او را بعدالت منسوب شد (۴) و منسوب نمیشود کارکننده را مزدش از راهِ کرم بلکه ادایِ دین است (۵) و آن کس که عمل بجا نمی آرد بلکه بر آن کس که بی دینان را بعدالت منسوب میکند ایمان می آرد همان است که ایمانش بعدالت منسوب میشود * (۶) چنانچه داود نیز ذکر میکند خوشی آن کس را که خدا او را بعدالت منسوب میکند بدونِ اعمال (۷) که خوشا حالِ آنان که ناراستی آنها آمرزیده شد و گناهان آنها پوشیده گشت (۸) و خوشا حالِ آن کس که خداوند گذاره را بوی منسوب

نمی‌نماید * (۹) این تهنیت آیا بر اهل خُتنه است و بس یا بر اهل غلاف نیز هست زیرا میگوئیم که ایمان بمنزله عدالت شمرده شد برای ابراهیم * (۱۰) پس در چه حالت منسوب شد وقتی که در خُتنه بود یا در غلاف نه در خُتنه بلکه در غلاف (۱۱) و مهر عدالت ایمانی را که در غلاف داشت یافت بنشان خُتنه تا که همه‌گی و آنانی را که در حالت نامختونی ایمان می‌آرند پدر بوده باشد که عدالت بآنها نیز منسوب گردد (۱۲) و اهل خُتنه را نیز پدر بوده باشد لیکن نه آنانی را که اصحاب خُتنه باشند و بس بلکه آنانی را که بر آثار آن ایمانی که پدر ما ابراهیم در نامختونی داشت رفتار مینمایند * (۱۳) و وعده که او وارث جهان خواهد بود ابراهیم را و نسلش را نه بشریعت بود بلکه بعدالت ایمانی (۱۴) زیرا که اگر اهل شریعت وارثان اند ایمان بی مصرف است و وعده بی‌جا (۱۵) زیرا که از شریعت خشم برمی‌خیزد و جائی که شریعت نیست تجاوز نیست (۱۶) از این جهت از راه ایمان شد تا که عطا باشد و تا آنکه وعده بهمه‌گی و ذریه ثابت باشد نه بر ذریه که اهل شریعت هستند و بس بلکه بر آن ذریه که اهل ایمان ابراهیم هستند و او پدر همه‌گی و ما میباشد (۱۷) چنانچه نوشته شده است که من تو را پدر قبائل بسیار ساختم از این جهت که او کلام خدائی را که مرده‌گان را زنده میکند و معدومات را چون موجودات می‌خواند باور مینمود * (۱۸) چه در جائی که امید نبود با امید باور نمود که بسیار قبائل را پدر باشد چنانچه گفته شده است که نسل تو چنین خواهد بود (۱۹) و از آنجا که سست اعتقاد نبود نظر نکرد در بدن خود که پزمرده شده بود که تخمیناً صد سال داشت و نه در افسرده‌گی و رحم ساراه (۲۰) و در وعده خدا شک نه نمود بسبب بی‌ایمانی بلکه قوی‌الایمان بود و خدا را شکر نمود (۲۱) و یقین کلی داشت که آنچه را باو وعده کرده است بر وفاي آن قادر است (۲۲) و بجهت همین عدالت بوی منسوب گردید * (۲۳) و اینکه بوی منسوب گردید نوشته نشد

برای او و بس (۲۴) بلکه بجهتِ ما نیز که بما نیز منسوب خواهد گردید چه ما نیز قبول میکنیم که خداوندِ ما عیسیء مسیح را از مردهگان برخیزانید (۲۵) و او بجهتِ گناهانِ ما وا گذاشته شد و برخاست تا که ما بعدالت منسوب شویم *

(باب پنجم مشتمل بر بیست و یک آیه)

(۱) چون بسببِ ایمان عادل شمرده شدیم لهذا ما را بوسیله خداوندِ ما عیسیء مسیح با خدا صلح افتاد (۲) و بسببِ او ما را از ایمان در این عنایت مدخلیت است و در آن پایدار هستیم و بامیدِ جلالِ خدا فخر می‌نمائیم * (۳) نه بهمان و بس بلکه بمصیبتها نیز فخر می‌کنیم که میدانیم مصیبت صبرا پیدا میکند (۴) و صبر تجربه و تجربه امیدواری را (۵) و امید شرمندگی را باعث نیست زیرا که از آن روح‌القدس که بما عطا شده است محبتِ خدا در دل‌های ما ریخته شده است * (۶) که چون ما ضعیف بودیم مسیح در وقتِ خود در راهِ بی‌دینان وفات نمود (۷) زیرا که کم است که کسی در راهِ مردِ عادل بمیرد و شاید که در راهِ شخصی مهربان کسی از سپردنِ خود را بمرگ نترسد (۸) اما خدا محبتِ خود را بر ما ثابت مینماید به اینکه هنگامی که ما گناه‌کار بودیم مسیح در راهِ ما وفات نمود (۹) پس بطریقِ اولی حالا که بسببِ خویش عادل شمرده شدیم بواسطتش از غضبِ نجات خواهیم یافت (۱۰) و چون از موتِ پسرش ما را با خدا صلح افتاد هنگامی که دشمن بودیم پس بطریقِ اولی چون صلح نمودیم از زنده‌گیش ناجی خواهیم بود * (۱۱) و نه همین و بس بلکه بواسطتِ خداوندِ خود عیسیء مسیح که بسببِ او حال صلح یافتیم از خدا فخر مینمائیم * (۱۲) پس چنانچه گناه بوسیلهء یک شخص در جهان پدید شد و بگناه مرگ بهمین قسم مرگ بر همه‌گی طاری گردید از آنجا که در وی همه گناه‌کار میبودند (۱۳) چه تا نزولِ شریعت گناه در جهان بود با وجودی که چون شریعت نباشد گناه

بکسی منسوب نمی‌شود (۱۴) لیکن از آدم تا بموسی مرگ تسلط یافت بر آنهایی که بمشابهت تجاوزِ آدم گناه نورزیدند و او مثالِ آدم آینده بود (۱۵) اما اینچنین نیست که عطا چون خطا باشد چه هرچند بخطای یک کس بسی مُردند لیکن بطریقِ اولی کرمِ خدا و آن انعامی که بکرامتِ یک شخص که عیسیء مسیح باشد بر بسیاری افزود (۱۶) و نیست چنین که عطا در مقابلِ آن یک گناه کار باشد زیرا که از یک گناه انصاف به الزام شد اما حال عطا بگناهان بسیار است تا انتساب بعدالت (۱۷) که چون مرگ بوسیلهء یک شخص و از خطای یک کس تسلط یافت بطریقِ اولی آن کسانی که افضلیت فضل و بخششِ عدالت را می‌یابند بوساطتِ یک شخص که عیسیء مسیح است بر حیات تسلط خواهند یافت (۱۸) خلاصه چنانچه به یک خطا شد بر همه مردم تا حکم به الزام بهمین طور به یک راست کرداری همه مردم را فتوی شده است تا منسوب شدن بعدالت زنده‌گی (۱۹) که چنانچه بسببِ معصیتِ یک شخص بسیار کسان گناه کار مقرر گردیدند بهمین طور بسببِ اطاعتِ یک شخص بسیار کسان عادل شمرده خواهند شد * (۲۰) اما شریعت بمیان آمد تا که خطایا زیاد گردد لیکن جایی که خطا زیاد گشت کرم بیش از آن افزون شده است (۲۱) که چنانچه گناه تا بموت مسلط شده است بهمین وضع بوساطتِ عدالت عطا تا بحیاتِ سرمدی مسلط شود بوسیلهء خداوند ما عیسیء مسیح *

(باب ششم مشتمل بر بیست و سه آیه)

(۱) پس چه بگوئیم آیا در گناه بمانیم تا که عطا افزون گردد * (۲) حاشا که چون ما از گناه فانی شدیم بعد از آن چگونه در آن زیست نمائیم (۳) آیا مخبر نیستید از آنکه هر یک از ما که بغسلِ تعمید داخلِ مسیح عیسی گردیدیم داخل در قتلش نیز شدیم (۴) پس بغسل در مرگش داخل شده با او دفن شدیم تا آنچنان که مسیح از میانِ مرده‌گان با جلالِ پدر برخاست

ما نیز در زنده‌گی * تازه رفتار نمائیم (۵) زیرا که چون در مشابَهتِ مرگش غرس شدیم هر آئینه در مشابَهتِ برخاستنِ او هویدا خواهیم بود (۶) چه این را ما میدانیم که شخصِ کهنه ما با او صلیب شد تا که بدنِ گناه ما معدوم شود بنوعی که بنده‌گی و گناه را نکرده باشیم (۷) زیرا که شخصی که مرده است از گناه خلاصی یافته است (۸) و چون که با مسیحِ مُردیم یقین میدانیم که با او نیز زنده خواهیم بود (۹) که میدانیم که مسیح از مرده‌گان برخاسته است و بعد نمی‌میرد و دیگر مرگ بر وی تسلط نخواهد یافت (۱۰) آن کس که مُرد نسبت به گناه مرده است یکه بار و بس و اکنون که زنده است زنده‌گیش نسبت بخداست (۱۱) شما نیز خود را چنین بدانید که نسبت به گناه مرده اید و زنده اید نسبت بخدا در خداوند ما مسیح عیسی * (۱۲) پس گناه در بدنِ فانی و شما تسلط نیابد بنوعی که شما اطاعتِ او را نمائید بحسبِ خواهشهای او (۱۳) و مگذارید اعضای خود را تا که گناه را آلاتِ ناراستی شوند بلکه خود را پیشِ خدا وا گذارید چون کسانی که از مرگ زنده شده اند و اعضای شما آلاتِ راستی از برای خدا باشد (۱۴) که گناه بر شما خداوندی نیابد زیرا که شما نیستید تحتِ شریعت بلکه تحتِ کرم می‌باشید * (۱۵) پس چه باید کرد آیا گناه کنیم از آنجا که در تحتِ شریعت نیستیم بلکه موردِ کرم هستیم حاشا * (۱۶) آیا نمی‌دانید که شما خود را بخدمتِ هر کس می‌سپارید از بنده‌گانِ آن مخدوم هستید خواه آن گناه بمرگ و خواه اطاعت بعدالت باشد (۱۷) و شکر خدا را که اگرچه شما بنده‌گانِ گناه بودید لیکن آن نمونه تربیت را که بآن ملصق شدید از دل مطیع گشتید (۱۸) و از گناه خلاصی حاصل نموده در قیدِ عدالت می‌باشید (۱۹) بطورِ انسانیت سخن می‌گوییم بجهتِ ضعفِ جسمانی و شما که چنانچه اعضای خود را شما وا گذاشتید که بنده‌گانِ ناپاکی تا بمعصیت باشند بهمان وضع اعضای خود را حال باز گذارید تا که عدالت را مُنقاد باشند تا بمرحله تقدس (۲۰) و چون بنده‌گانِ گناه بودید مطلقا وابستگی

بعدالت نداشتید (۲۱) از آن چیزهایی که بِالْفِعْل از آنها پشیمان هستید چه حاصل نمودید بدرستی که انجام آن کارها مرگ است (۲۲) اما حال که از گناه خلاصی یافته و در بنده‌گی خدا راسخ شده اید حاصل خود را در تقدس که انجامش حیات جاوید است یافته اید (۲۳) زیرا که مزد گناه مرگ است و عطای خدا حیات جاوید است در خداوند ما عیسیٰ و مسیح *

(باب هفتم مشتمل بر بیست و پنج آیه) .

(۱) ای برادران آیا شما مطلع نیستید [بکسانی که استحضار از شریعت دارند سخن میگویم] که شریعت بر مردم خداوندی مینماید مادامی که زیست مینماید (۲) زانرو که زن مزوجه بحسب شرع بشوهر خود بسته شده است هنگامی که زیست نماید اما اگر شوهر بمیرد از قید شوهر خلاصی یافته است (۳) پس مادامی که شوهرش زنده است اگر مرد دیگری را بگیرد زانیه خواهد بود لیکن چون مرد بمیرد از قیدش خلاص شده است بنوعی که اگر مرد دیگری را بگیرد زانیه نخواهد بود * (۴) پس ای برادران شما نیز از شریعت فانی شده اید بسبب بدن مسیح تا بعد از این شما از آن دیگری شوید یعنی آن کس که از مرده‌گان برخاست تا که بجهت خدا ثمر آرید (۵) چه مادامی که جسمانی بودیم تمثالی گناهان که بسبب شریعت میبود در اعضای ما اثر می نمود بنوعی که بجهت مرگ ثمر آوردیم (۶) حالا از شریعت معدوم شدیم بسبب مرگ آنچه بآن وابسته بودیم بنهجی که بنده‌گی می نمائیم بتازه‌گی روح نه بکهنه‌گی نوشته * (۷) پس چه میگوئیم آیا که شریعت گناه است * حاشا لیکن گناه را نشناختمی جز بشریعت و طمع را نیافتمی جز آنکه در شریعت گفته شده است که طمع مکن (۸) لیکن بسبب حکم گناه فرصت یافته هر قسم طمع را در من پدید آورد زانرو که بدون شریعت گناه مرده است (۹) و من مدتی بیرون از شریعت زنده بودم لیکن چون حکم آمد باز گناه کاری زنده گردید و من خود مردم (۱۰) و

همان حکم که قصدش حیات بود مرا مرگ گشت (۱۱) زانرو که از حکم گناه فرصت یافته و مرا فریب داده باین نوع هلاک نمود (۱۲) حاصل آنکه شریعت منزّه است و حکم منزّه است و راست و نیکوست * (۱۳) پس آیا آنچه خوب است مرا مرگ شد * حاشا بلکه خود گناه تا ظاهر گردد که گناه است مرگ را بوسیله چیز نیکوئی در من پیدا نمود تا آنکه گناه بوساطت حکم [شریعت] در معصیت اشدّ شود (۱۴) زیرا که محقق است ما را که شریعت روحانی است و من جسمانی و مقهور گناه (۱۵) زیرا که آنچه را میکنم خوب نمیدانم زانرو که نه آنچه را میخواهم میکنم بلکه آنچه را دشمن میدارم بجا می‌آرم (۱۶) پس چون آنچه را نمی‌خواهم بجا می‌آرم بشریعت معتقدم که نیکوست (۱۷) و من حال نیستم فاعلِ فعل بلکه آن گناه که در من ساکن است اوست (۱۸) زیرا که می‌یابم که در من یعنی در جسم هیچ چیز نیکو ساکن نیست بجهت آنکه خواهش در من هست لیکن بجا آوردن آنچه را خوب است نمی‌یابم (۱۹) نه آن نیکوئی را که میخواهم بجا می‌آرم بلکه بدی را که نمی‌خواهم میکنم (۲۰) پس چون آنچه را که نمی‌خواهم میکنم البته من نیستم که آنرا میکنم بلکه گناهی که در من ساکن است (۲۱) پس اینچنین قیدی در خود می‌یابم که چون میخواهم که خوب کنم بدی نزد من بظهور میرسد (۲۲) چه من از حیثیت شخص باطنی از شریعت خدا خوشنودم (۲۳) لیکن قیدی دیگر در اعضای خود می‌بینم که با قید عقل من منازعت مینماید و مرا اسیر آن قید گناه که در اعضای من است میسازد (۲۴) آه که مرد مستمندم و کیست که مرا از این بدن مرگ رهائی بخشد (۲۵) شکر میکنم خدا را بوساطت خداوند ما عیسیٰ مسیح خلاصه آنکه من از حیثیت عقل خود متابعت شریعت خدا را مینمایم و بحسب جسم قواعد گناه. *

(باب هشتم مشتمل بر سی و نه آیه)

(۱) غرض بر آنانی که در مسیح عیسی میباشند که جسم را نه بلکه روح را متابعت مینمایند مؤاخذه نیست (۲) که شریعت روح حیات در مسیح عیسی از قید گناه و مرگ مرا آزاد ساخته است (۳) زیرا آنچه که بسبب ناتوانایی جسم شریعت را محال میبود خدا بفرستادن پسر خود در صورت جسم گناهکار و قربانی از برای گناه در جسم بر گناه تحکم نمود (۴) تا که راستی و شرعی در ما که جسم را نه بلکه روح را متابعت مینمائیم بکمال انجامد (۵) زیرا آنهایی که در قید جسم اند سرشت آنها جسمانی است و آنانی که تابع روح اند مزاج روحانی دارند (۶) و سرشت جسمانی فزاد است و فطرت روحانی حیات و آرام را (۷) زانو که سرشت جسم مبعوض خداست که شریعت خدا را تابع نمی شود بلکه نمی تواند شد (۸) و آنانی که در جسم اند پسندیده خدا نمی توانند شد * (۹) لیکن شما در جسم نیستید بلکه در روح میباشید هرگاه روح خدا در شما ساکن باشد و اگر کسی روح مسیح را ندارد زان او نیست (۱۰) پس چون مسیح در شما میباشد هرچند بدن بعثت گناه مرده است لیکن روح بعثت راستی زنده گی است (۱۱) و چون روح کسی که عیسی را از مرده گان بر خیزانید در شما ساکن میباشد پس او که مسیح را از مرده گان بر خیزانید بدنهای فانی و شمارا بسبب روحش که در شما ساکن میباشد خواهد بر خیزانید * (۱۲) پس ای برادران چنین نیست که بده کار جسم باشیم که بروش جسم زنده گانی نمائیم (۱۳) زیرا که اگر بروش جسم زنده گانی نمائید مرگ را آماده اید و اگر افعال بدن را بروح بی جان سازید زنده گی را خواهید یافت (۱۴) که اشخاصی را که روح خدا محرک میباشد پسران خدا میباشند (۱۵) زیرا که شما بار دیگر نیافته اید روح بنده گی را تا محل خوف بلکه یافته اید روح پسر خوانده گی را که بسبب این ندا میکنیم ما که یا ابا ای پدر (۱۶) همان روح با ارواح ما

شهادت میدهد که فرزندانِ خدا میباشیم (۱۷) و چون فرزندانِ ایم وارثانِ
 نیز میباشیم یعنی وارثانِ خدا و هم ارث با مسیح زیرا که در مصائبش شُرکائیم
 تا آنکه در جلالش نیز شریک باشیم * (۱۸) چون میساجیم مصائب این
 زمانِ الانی را که لائقِ مقابله نیست نزدِ آن جلالی که نزدیک است که
 بر ما ظاهر گردد (۱۹) زانرو که [تمامی] مخلوقات مترصد اند در انتظارِ ظهورِ
 جلالِ پسرانِ خدا (۲۰) زیرا که مخلوق که مقهورِ بطالت گردیده است نه از
 خود گشته است بلکه بسببِ کسی است که آن را مقهور گردانید و حال
 امیدوار میباشد (۲۱) چه مخلوقات خود نیز از قیدِ فساد خلاصی می یابند
 و در آزاده گی جلالِ فرزندانِ خدا در می آیند (۲۲) که میدانیم که مجموعِ
 خلقت تا حال در آه کشیدن و دردِ زه میباشند (۲۳) نه آنها بتنهائی بلکه
 ما که نوبِ روح را یافته ایم در خود آه میکشیم در انتظارِ مرتبهٔ پسرئی که
 آن خلاصی بدنِ ماست (۲۴) که بامیدِ نجات یافتیم و چون امید خود
 موجود شد امید نیست زیرا که آنچه کسی را موجود است چرا دیگر امید
 در آن باشد (۲۵) لیکن اگر امیدواریم آنچه را که نمی بینیم بصرِ منتظر
 می باشیم * (۲۶) و حال آنکه روح هم ضعفهای ما را معاون میباشد که
 چنانچه باید نمیدانیم که سؤال نمائیم لیکن آن روح خود با آههایی که
 بیان ندارد شفاعت ما را مینماید (۲۷) و آن کس که تفحص کنندهٔ دلهاست
 میداند که مقصدِ روح چه چیز است زیرا که او بحسبِ خدا شفاعت
 مینماید مقدّسان را * (۲۸) و ما را محقق است که دوستانِ خدا را تمامی
 وقائع انجام بخیر خواهد انجامید بجهتِ آنانی که بحسبِ تقدیرش خوانده
 شده گان اند (۲۹) زیرا که آن کسانی را که او از ازل شناخت مقدر نمود که
 آنها با صورتِ پسرش مشابه باشند تا که او در میانِ برادرانِ بسیار مولود
 نخست باشد (۳۰) و کسانی را که پیش شناخت خواند و آنان را که خواند
 تنزیه نمود و آنها را که منزّه نمود جلال داد * (۳۱) پس چه گوئیم این چیزها را

چون خدا از ما است کیست که بر ما است (۳۲) آن کس که حتی این را نیز کرد که پسر خویش را هم دریغ نفرمود بلکه او را در راه همه‌گی و ما تسلیم نمود پس چرا همه چیز را با وی بما نخواهد بخشید (۳۳) کیست که با برگزیده‌گان خدا مدعی‌گری نماید چون خدا آنها را عادل می‌شمارد (۳۴) و کیست که تحکم تواند نماید چون مسیح مرد بلکه برخاسته در دست راست خدا می‌باشد و بجهت ما شفاعت مینماید (۳۵) کیست آن که ما را از محبت مسیح جدا سازد آیا مصیبت یا تنگی یا عقوبت یا گرسنه‌گی یا غربانی یا تحدید یا شمشیر (۳۶) چنانچه نگارش یافته است که همیشه از جهت تو کشته می‌گردیم و چون گوسفندان ذبحی شمرده می‌شویم (۳۷) بلکه بر همه‌گی و آن چیزها فوق غالب نیز هستیم بوسیله این کس که ما را محبوب داشت (۳۸) که من یقین دارم که نه مرگ و نه زنده‌گی و نه فرشته‌گان و نه ریاست و نه توانائیها و نه موجودات و نه آینده‌گان (۳۹) و نه بلندی و نه پستی و نه هیچ خلقت دیگر قدرت خواهد داشت که ما را از آن محبت خدا که در مسیح عیسی خداوند ما است جدا سازد *

(باب نهم مشتمل بر سی و سه آیه)

(۱) من راست می‌گویم در مسیح و دروغ نمی‌گویم و قلب من با من شهادت میدهد بروح القدس (۲) که مرا اندوه عظیم است و دلم را آلم پیوسته (۳) که کاشکی من خود از مسیح محروم میشدم در راه برادران من که خویشان من از حیثیت جسم اند (۴) که ایشان اسرائیلی می‌باشند و آنها را است پسر خوانده‌گی و جلال و عهدا و امانت شرع و عبادت و وعده‌ها (۵) و پدران نیز پدران ایشان اند و مسیح نیز از حیثیت جسم از میان ایشان است که او خدای فوق همه است مبارک باد تا بابد آمین * (۶) لیکن چنین نیست که کلام خدا ضایع شده باشد زیرا که چنین نیست که همه که از اسرائیل هستند اسرائیل باشند (۷) یا از آنجا که نسل ابراهیم می‌باشند همه

از فرزندان باشند نه بلکه به إِسْحَاقْ نسلِ تو خوانده خواهد شد (۸) یعنی چنین نیست که فرزندانِ جسمی فرزندانِ خدا باشند بلکه فرزندانِ موعودی نسلِ شمرده میشوند (۹) و کلامِ وعده باین طور بود که من این وقت خواهم آمد و سارا را پسری خواهد بود (۱۰) همین نه آن و بس بلکه چون رَبِّقَاءُ نیز از آن يك شخص حامله بود یعنی پدرِ ما إِسْحَاقْ (۱۱) و هنوز متولد نشده بودند و از نيك و بد هیچ ننموده بودند تا آنکه مقرر شود که اراده خدا از روی اختیارِ وِي است نه به اعمالِ مردم بلکه بدعوی دعوت‌کننده است (۱۲) وِي را گفته شد که مهترِ کَهِتِرا بنده‌گی خواهد نمود (۱۳) چنانچه نوشته شده است که من یعقوب را دوست داشته‌ام و عیسوی دشمن * (۱۴) پس چه میگوئیم آیا که در خدا ناراستی میباشد حاشا (۱۵) و نیز موسی را گفت که هر آن کس را که من رحم بر او خواهم کنم رحم خواهم نمود و هر کس را که من لطف خواهم نمودن لطف خواهم نمود (۱۶) حاصل آنکه نه از خواهش‌کننده و نه از دوفده بلکه از خدایِ رحم‌کننده است (۱۷) و کتابِ فرعون را میفرماید که من تو را بجهتِ این بلند کرده‌ام که قدرتِ خود را در تو ظاهر سازم تا که بر تمامی زمین اسم من شهرت یابد (۱۸) پس رحم مینماید بر هر آن کس که میخواهد و سنگ‌دل مینماید هر آن کس را که میخواهد * (۱۹) پس تو مرا خواهی گفت که پس چرا دیگر ملامت مینماید بجهتِ آنکه با مشیتِ وِي که مقاومت نموده است (۲۰) لیکن ای انسان تو کیستی که با خدا معارضه میکنی آیا که مصنوع بصانع خود تواند گفت که تو چرا مرا چنین ساخته (۲۱) آیا که کوزه‌گر بر گل اختیار ندارد که از يك مُشْتِ گل کوزه عریزی و کوزه ذلیلی را مهیا نماید (۲۲) پس چون خدا عزم نمود که غضب را ظاهر سازد و قدرتِ خود را هویدا نماید پس ظروفِ غضب را که بجهتِ هلاک آماده شده بودند با حلم بسیار متحمل گردید (۲۳) و تا آنکه ظاهر نماید وفورِ جلالِ خود را بر ظرفهای رحمت که

آنها را پیش آماده نموده بود برای جلال (۲۴) و خواند نیز یعنی مارا نه محض از یهود بلکه از قبائل نیز * (۲۵) چنانچه بوساطت هوشیاع میگوید که آنانی را که قوم من نبودند قوم خود خواهم خواند و اورا که محبوب نبود محبوب (۲۶) و چنین خواهد شد که در جایی که بآنها گفته شد که شما قوم من نیستید در همان جا فرزندان خدای زنده خوانده خواهید شد (۲۷) و اِشعیاة بر اِسْرائیل فریاد مینماید که هر چند عددِ بني اِسْرائیل چون ریلک دریا است لیکن بعضی نجات خواهند یافت (۲۸) چه محاسبه را جمع میزنند و بصحت مفروغ مینماید که خداوند محاسبه را بسا زمین منقطع خواهد کرد (۲۹) چنانچه اِشعیاة پیش خبر داده است که اگر خداوند صباوت بجهت ما نسلی نگذاشته بود چون سدوم می گشتیم و مانند عمورا میگردیدیم * (۳۰) پس چه گوئیم این است که قبائل که در پی عدالت نبودند عدالت را چنگ آوردند آن عدالتی را که از ایمان است (۳۱) و اِسْرائیل که جستجو مینمود شریعت عدالت را بشریعت عدالت نرسید (۳۲) چرا که از راه ایمان جستجو نمیکردند گویا که از اعمال شرعی یافت شدنی است زیرا که بر آن سنگ مصادم پا کوفتند (۳۳) چنانچه مرقوم شده است که اینک در صیون سنگ کوفته گی و کوهی مصادم می نهم و هر کس که بر آن ایمان آورد پشیمان نخواهد شد *

(باب دهم مشتمل بر بیست و یک آیه)

(۱) ای برادران خوشنودی دل من و استدعای من پیش خدا بجهت اِسْرائیل در نجات ایشان است (۲) زیرا که من بجهت ایشان شهادت میدهم که در راه خدا تعصب دارند لیکن نه بحسب عقل (۳) زیرا که چون از عدالت خدا واقف نبودند و خواهان اثبات عدالت خود بودند مطیع عدالت خدا نشدند (۴) چه مسیح مقصد از شریعت است با عدالت برای هر کس که ایمان می آورد * (۵) و موسی آن عدالت را که از شریعت پیدا میشود چنین

بیان مینماید که هر کس که اینهارا بجای آورد بسبب اینها حیات خواهد یافت (۶) اما عدالتِ ایمانی باین طور میگوید که در دلِ خود مگو که بآسمان چه کس صعود خواهد نمود مقصود این است که تا آنکه مسیح را پائین آورد (۷) و یا به عمیقی چه کس فرو خواهد رفت مقصود این است که تا آنکه مسیح را از مرده‌گان بر آورد (۸) لیکن چه میگوید اینکه کلام نزد تست و در دهنِ تو و در دلِ تو و آن این کلامِ ایمانی است که بآن ندا میکنیم (۹) که اگر بزبانِ خود اعتراف به عیسیء خداوند کنی و در دلِ خود اعتقاد نمائی که خدا او را از مرده‌گان برخیزانید نجات خواهی یافت (۱۰) زیرا که ایمان بدل آورده شده است از برای راستی و اقرار بزبان کرده شده است از برای نجات (۱۱) زانرو که کتاب میگوید که هر آن کس که بر او ایمان آورد خجل نخواهد شد * (۱۲) زیرا که هیچ فرق نیست میانِ یهود و یونانی از آنرو که او خداوند همه است همان بر همهٔ آنان که او را میخوانند کریم است (۱۳) زیرا که هر کس که اسمِ خداوند را میخواند نجات خواهد یافت * (۱۴) پس چگونه بخوانند آن را که او را باور نکردند و چگونه باور کنند آن کس را که خبرش را نیافته اند و چگونه خبرش را بیابند بغیر خبردهنده (۱۵) و چگونه خبر دهند جز اینکه فرستاده شوند چنانچه نوشته شده است که چه زیبا است پایهای آن کسانی که مژدهٔ صلح میدهند و خبرهای خوش می‌آرند (۱۶) لیکن همهٔ مژده را مطیع نشده اند زانرو که اِشعیاة میگوید خداوند اِشعیاة را مژده داد و او را باور کرده است (۱۷) خلاصه آنکه ایمان از شنیدن حاصل میشود و شنیدن از کلامِ خدا (۱۸) لیکن میگویم آیا نشنیده اند آری چونکه آواز ایشان بمجموع زمین بیچید و باقصای معموره سخنهای ایشان رسید (۱۹) و میگویم که آیا اِسْرائیل ندانسته است و حال آنکه موسی نخستین گفته است که بآنانی که قوم نبودند من شمارا بغیرت و بطائفهٔ بی فهم شمارا بحمیت خواهم آورد (۲۰) و اِشعیاة جرأت کنان میگوید که من بآنانی که

جویای من نبودند یافت شدم و بر آنهایی که خواهان من نبودند هویدا گشتم (۲۱) و به إِسْرَائِیل میگوید که دستهای خود را گشوده ام در تمام روز نزد کسانی که تمرد و مخالفت مینمایند *

(باب یازدهم مشتمل بر سی و شش آیه)

(۱) پس میگویم که آیا خدا قوم خود را رانده است حاشا که من نیز إِسْرَائِیلی از نسلِ اِبْرَاهِیم میباشم و از طائفهء بَنِیامِین (۲) و خدا ردّ نکرده است قوم خود را که پیش قصد کرده بود آیا نمیدانید که کتاب در خصوصِ اِیلِیّا چه میگوید که چگونه از إِسْرَائِیل شکایت میکند و میگوید (۳) خداوند پیغمبرانِ تورا کشته اند و مذابحِ تورا برکنده اند و من تنها مانده ام و ایشان در قصدِ جانِ من میباشند (۴) لیکن الهام بویّ چه میگوید اینکه من بجهتِ خود هفت هزار مرد را بجا گذاشته ام که در پیشِ بَعْل زانو نزده اند (۵) و بهمین قسم حال نیز بعضی باقی مانده اند بحسبِ اختیارِ کرمی (۶) و چون بکرم باشد دیگر از اعمال نباشد ورنه کرم دیگر کرم نباشد و چون باعمال باشد دیگر از کرم نباشد ورنه دیگر عمل عمل نباشد * (۷) خلاصه آن است که آنچه إِسْرَائِیل میجوید بآن نرسیده است و برگزیدهگان بآن رسیده اند و باقی کور شده اند (۸) چنانچه نوشته شده است که خدا آنها را روح خواب آلوده داده است یعنی چشمانِ نابینا و گوشهای ناشنوا و چنین است تا امروز (۹) و داوود نیز میگوید که سُفرهء ایشان دام و تله و سنگِ مصادم و جزا باد آنها را (۱۰) و چشمانِ ایشان کور گردانیده شود که نه بینند و پیوسته پشتِ آنها را خم گردان * (۱۱) پس میگویم آیا که لغزش نمودند تا که بیفتند حاشا بلکه از لغزشِ آنها نجات بقبائل رسیده است تا که غیرت در آنها پدید آید (۱۲) پس چون لغزشِ آنها سعادتِ جهان است و نقصانِ ایشان افزونیء قبائل بچند مرتبه بیشتر کمالِ ایشان چنین خواهد بود (۱۳) و من شمارا که قبائل میباشید میگویم از آنجا که حواری بسوی قبائل و خدمتِ خود را

تَحْسِينِ مِیْنَمایِم (۱۴) تا شاید که ابْنایِ جَنْسِ خود را بَغیرتِ آورم و بعضی از آنها را رَهائیِ بَخْشَم (۱۵) و چون رانْدِنِ ایشان سَبَبِ بَرگَرْدِیْدِنِ جِهان است باز گِرَفْتِنِ آنها چِیْسِت جُز حِیاتِ از مَرْدَه‌گان * (۱۶) و چون نوبَرِ پاکیزه گَرْدِیْدِ باقیِ نِیز چِنین خواهَد بود و چون بَیْخِ مَنزَه گِشت شاخها نِیز چِنین خواهَند بود (۱۷) و چون بعضی از شاخها بُرِیْدَه گِشت و تو که زِیتونِ صَحرائِی بودی در میانِ آنها پیوندِ گِشتی و در اصل و چَرَبِی زِیتونِ شَرِیکِ گَرْدِیْدی (۱۸) بر شاخها تَفَاخِر مَکَن و اگر تَفَاخِر کُنی چِنین نِیْسِت که تو اَصْل را حَامِل باشی بَلْکِه اَصْل تَوْرَا (۱۹) پَس خواهی گُفت که شاخها بُرِیْدَه گِشت تا که مَن پیوندِ گَرْدَم (۲۰) بَلِی بَسَبَبِ بِی اِیْمانی بُرِیْدَه شَدَند و تَو نِیز بایْمانِ اِیْسْتادَهٗ بَلَنْدِپِروازی مَکَن بَلْکِه هَراسانِ باش (۲۱) زِیرا که چون خدا بر شاخهایِ طَبِیعی دَرِیخِ نَفِرمود خَبَر دَار باش که مَبادا بر تو نِیز دَرِیخِ نَدارد * (۲۲) پَس مَلاحِظَه نَما مَهرَبانی و سَخْتِی خُدارا سَخْتِی بَر اَفکَنْدَه‌گان و مَهرَبانی بَر تو اگر در خُوبیِ بَمانی ورنه تو نِیز بُرِیْدَه خواهی گِشت (۲۳) و اگر ایشان در بِی اِیْمانی نَمانَند پیوندِ خواهَند گِشت زِیرا که خدا قَادِر است که ایشان را باز پیوندَد (۲۴) زِیرا که چون تو از زِیتونِ طَبِیعی بُرِیْدَه شَدَهٗ بَزِیتونِ نِیکو فَوْقِ الطَّبِیْعَتِ پیوسته گَرْدِیْدی بَچَند مَرْتَبَه افزون تر ایشان که شاخهایِ طَبِیعی اند در زِیتونِ خود پیوسته خواهَند گَرْدِیْد * (۲۵) و ای بَرادَرانِ مَن نَمِخواهم که این راز بر شَما مَسْتُور باشَد که مَبادا خُود بَیْنِ باشِیْد که جُزویِ کُورئِی بَر اِسْرائِیْل طاری شَدَه است مَادامی که آمَدِنِ قَبائِلِ بَکمالِ رَسَد (۲۶) آنگاه مَجمُوعِ اِسْرائِیْل نِجاتِ خواهَند یافَت چنانچَه نَوشْتَه شَدَه است که رَهانَدَه از صِیْون خواهَد آمَد و ناراستی را از یَعْقُوبَ بَر خواهَد داشت (۲۷) و این است پِیْمانِ مَن با آنها چون گُناهانِ ایشان را نابود میسازم (۲۸) و نَظَرِ بَناجِیلِ مَرْدود اند بَجهٗ شَما و نَظَرِ بَه بَرگَزِیْدَه‌گیِ مَحْبوبِ اند بَجهٗ پَدْرانِ (۲۹) که خدا از اِنْعام‌ها و خواندنِ پَشِیمانِ نَمِی‌شود (۳۰) زِیرا که چنانچَه شَما پِیش

از این خدا را عاصی بودید و حال بعثتِ معصیتِ آنها مرحوم گردیدید (۳۱) بهمین وضع ایشان نیز بسببِ رحم بر شما عاصی شدند تا که بر ایشان نیز رحم کرده شود (۳۲) که خدا همه را در عصیان شریک شمرده است تا بر همه رحم فرماید * (۳۳) زهی کُنهِ حکمتِ بی‌مُنْتها و دانشِ خدائی که چه قدر قضایای او دور از تحقیق و چه بسیار راه‌های او بعید از تدقیق است (۳۴) کیست که اراده خداوند را دانست یا مُشیرش که بود (۳۵) یا کیست که سبقتِ جُسته او را چیزی داده باشد که باو باز داده شود (۳۶) که همه از او و باو و تا او است سُبْحَانَهُ الی‌الابد آمین *

(باب دوازدهم مشتمل بر بیست و یک آیه)

(۱) پس ای برادران برای خاطرِ رحمت‌های خدا من از شما استدعا می‌نمایم که بدن‌های خود را وا گذارید چون قربانی زنده و مقدس چنانکه خدا را خوش آید که آن است عبادتِ عقلانی شما (۲) و هم‌شکل باین جهان م باشید بلکه شکلِ دیگر پذیرید به تجدیدِ فهمِ شما تا که دریابید که آن رفتارِ نیکوی خوش آینده کامل که خدا خواهد کدام است * (۳) و بعثتِ آن توفیقی که بمن داده شده است هر کس را که در میان شما می‌باشد می‌گویم که میندیش فوقِ آنچه باید اندیشید بلکه اندیشه سنجیده نما چنانچه هر کس را خدا پیمان از ایمان باو پیموده است (۴) که چنانچه یک بدنِ ما را اعضای بسیار است و جمیع اعضا به یک کار مشغول نیستند (۵) بهمین وضع مُجْمَلًا ما در مسیح یک تن می‌باشیم و مُفَصَّلًا اعضای یکدیگر هستیم (۶) هرچند استعداداتِ مختلفه در ما می‌باشد بحسبِ فضلی که بما داده است اگر آن اخبار کردن باشد فضلش در پیمایشِ ایمان است (۷) و اگر خدمت باشد فضیلتش در خدمت است و اگر معلّم است در تعلیم (۸) اگر وعظ‌دهنده است در وعظ و تقسیم کننده در پالک‌دستی و پیشوا در کوشش و پرستار در خوشنودی * (۹) و در محبتِ صداقت باید و بدی را

بغض نمائید و با نیکی ملحق شوید (۱۰) و در برادری با یکدیگر مهربان باشید و یکدیگر را در سبقت تعظیم نمائید (۱۱) و در کوشش تأخیر ننمائید و در روح چالاک و خداوند را فرمان‌پذیر باشید (۱۲) در امید شاد و در مصیبت صابر و در دعا پایدار (۱۳) حاجت مقدّسان را بر آورده غریب‌پروری را پیروی نمائید (۱۴) معذّبین خود را خوش گفته بلی خوش گوئید و نفرین نه نمائید (۱۵) و شمارا است خوشی با خوش‌شده‌گان و گریستن با گریانان (۱۶) و با یکدیگر به برابری اندیشه نمائید و بلندپرواز مباشید بلکه با افتاده‌گان فرود آئید و خودبین مباشید * (۱۷) هیچ کس را بدی در مکافات بدی ننمائید و بجهت آنچه نزد کُلّ خلق شایسته نماید پیش اندیشه نمائید (۱۸) اگر ممکن باشد بقدری که از جانب شما باشد با همه خلق صلح باشید (۱۹) ای محبوبان بجهت خود انتقام مکنید بلکه جای غضب را خالی گذارید که نوشته شده است که مراست انتقام عوض خواهم کرد خداوند میفرماید (۲۰) و اگر دشمن تو گرسنه باشد او را لقمه بده و اگر تشنه باشد آبش ده که اگر تو چنین کنی اخگرهای آتش را بر سر او خواهی انباشت (۲۱) و مغلوب بدی مشو بلکه بدی را بنیکی مغلوب کن *

(باب سیزدهم مشتمل بر چهارده آیه)

(۱) هر شخص را باید که قدرت‌های برتر [از خود را] اطاعت نماید زیرا که هیچ قدرت نیست مگر آنکه از خداست و قدرت‌هایی که موجود است از خدا مقرر است (۲) پس آن کس که قدرت را مخالفت می‌نماید تقدیر خدا را مقاومت می‌نماید و چنین مُقاوِمان حکم را بر خود فرود می‌آرند (۳) چه حُکام بر اعمال نیک قاهر نیستند بلکه اعمال بد را پس اگر تو خواهی که از قدرت خائف نباشی نیکی کن که تو از آن تحسین خواهی یافت (۴) زیرا که گماشته خداست که تو را احسان نماید لیکن اگر بدی نمائی خائف باش که شمشیرا عبت بر ندارد زانرو که خادم خداست که با

غضب از بدکار انتقام کشد (۵) پس باید مطیع باشید نه بعثت غضب و بس بلکه بجهت معرفت خود (۶) و بهمین قسم باج را ادا نمائید زیرا که خدا را ملازمان حضور اند که به همین کار بمواظبت متوجه اند (۷) پس همه گوی را ادای لوازم نمائید و باج خواه را باج و صاحب جزیه را جزیه و مستحق ترس را ترس و بخداوند عزت عزت * (۸) و هیچ کس را بده کار مباحشید جز دین محبت یکدیگر را زانرو که آن کس که دیگری را محبت مینماید در شریعت کامل است (۹) زیرا اینکه زنا مکن و قتل مکن و دزدی مکن و شهادت دروغ مده و طمع مکن و چنانچه حکمی دیگر باشد همه مندرج است در این کلام که آشنای خود را چون خود دوست دار (۱۰) و از محبت بر آشنایان بدی نمی آید پس تکمیل شریعت بمحبت است * (۱۱) خصوصاً که وقت را یافته اید که حال وقتی است که از خواب بیدار شویم زیرا که نجات الحال نزدیک تر شده است از آن وقتی که ایمان آوردیم (۱۲) و شب منقضی شده است و روز نزدیک است پس کارهای تاریکی را دور کنیم و سلاح نور را بما بپوشیم (۱۳) و بر رسم روزانه بطرز شایسته رفتار نمائیم نه در جشنها و مستیها و مجامعات و ملاعبات و در نزاع و جدال (۱۴) بلکه ملبوس بعیسیء مسیح خداوند شوید و طامعانه فکر بجهت جسم ننمائید *

(باب چهاردهم مشتمل بر بیست و سه آیه)

(۱) و ضعیف الایمان را بپذیرید و با اختلاف آراء و مگذاریدش (۲) که یک شخص را اعتقاد آن است که هر چیز را میتوان خورد و شخص ضعیف الایمان بقول میخورد (۳) و آن کس که خورنده است تحقیر نه نماید آن کس را که نمی خورد و آن کس که نمی خورد معیوب نداند خورنده را زیرا که خدا او را قبول کرده است (۴) و تو کیستی که ملازم آقایی دیگر را تحکم مینمائی او اگر ایستاده است یا افتاده است نزد مولیء خود است بلکه خواهد ایستاد که خدا را آن قدرت هست که او را بر پا دارد (۵) و یک شخص

روزی را افضل از روز دیگر میداند و دیگری هر روز را برابر میداند هر کس باید که در فهم خود بر یقین باشد (۶) و آن کس که نظر در روز می کند برای خداوند نظر میکند و آن کس که نظر در روز نمی کند از برای خداوند نظر نمی کند و آن کس که می خورد برای خداوند می خورد و شکر خدا را میکند و آن کس که نمی خورد برای خداوند نمی خورد و نیز خدا را شکر مینماید (۷) زیرا که هیچ کس از ما بجهت خود زیست نمی نماید و هیچ کس از ما بجهت خود نمی میرد (۸) اگر زیست کنیم بجهت خداوند میزینیم و اگر می میریم بجهت خداوند می میریم پس خواه زیست کنیم و خواه بمیریم از آن خداوندیم (۹) زیرا که مسیح برای همین هم مُرد و هم برخاسته زنده شد تا که هم بر مرده گان و هم بر زنده گان خداوندی نماید * (۱۰) لیکن تو چرا بر برادر خود تحکم می نمایی یا تو نیز چرا برادر خود را حقیر می شماری زانو که همه گی نزد محکمه مسیح حاضر خواهیم گشت (۱۱) چنانچه نوشته شده است که بحیات من خداوند میفرماید که هر زانو مرا خم خواهد گشت و هر زبان بخدا اقرار خواهد نمود (۱۲) پس هر يك از ما حساب خودش را بخدا پس خواهد داد * (۱۳) پس بعد از این بر یکدیگر تحکم نه نماییم بلکه این را اولی دانیم که موجب مصادمه یا سکندری را در راه برادر نگذاریم (۱۴) زیرا که من میدانم و یقین دارم از عیسیء خداوند که هیچ چیز از خود ناپاک نیست بلکه از برای آن کس که چیزی را ناپاک می پندارد ناپاک است (۱۵) لیکن اگر بسبب خوراک برادرت آزرده شود دیگر رفتارت بمحبت نیست برای خوراکيء خود آن کس را هلاک مکن که مسیح در راه او مُرد (۱۶) خلاصه بر آن خوبیء شما بد گفته نشود (۱۷) که ملکوت خدا اکل و شرب نیست بلکه عدالت و آرام و خوشی در روح القدس است * (۱۸) و آن کس که در این امور مسیح را بنده گی می نماید خدا را خوش می آید و مردم را مقبول است (۱۹) پس تابع چیزهائی که مناسبت بصلح

و تعمیر یکدیگر دارند باشیم (۲۰) و صنعتِ خدا را برای خوراک از هم مپاش
 البته همه چیز پاک است لیکن آن کس که با ایدای غیر میخورد حرام
 است (۲۱) و اولی است گوشت نخوردن و شراب نه نوشیدن و نه هیچ چیز
 دیگر که بعثت آن برادرت ایذا یابد یا سکندری خورد یا سست شود
 (۲۲) اگر تو ایمان داری با خود و خدا داشته باش خوشا حال آن شخص
 که خود را ملامت نمیکند در کاری که اختیار کرده است (۲۳) و آن کس که
 شک دارد اگر خورد بر وی حکم میشود زیرا که از ایمان نیست و هر چه
 از راه ایمان نیست گناه است *

(باب پانزدهم مشتمل بر سی و سه آیه)

(۱) و ما که قوی الایمان میباشیم باید که ضعفِ ضَعْفًا متحمل شویم و در
 قیدِ خوشی و خود نباشیم (۲) بلکه هر یک از ما در آنچه مفید است بجهتِ
 معموری باید که جوانِ خوشی و آشنایانِ خود باشد (۳) زیرا که مسیح هم
 خود را خوش نمے کرد بلکه چنانچه نوشته شده است [بوقوع انجامید] که
 ملامتهای آنان که تورا ملامت می نمودند بر من واقع شد (۴) و هر آنچه
 پیش نگارش یافته برای آگاهی و ما نوشته شده است تا که بصبر و خاطر جمعی
 از کتاب امیدوار باشیم (۵) و آن خدائی که اصلِ صبر و خاطر جمعی است
 بشما عطا کند این را که نظر بوحثِ مسیح عیسی با یکدیگر یک اندیشه
 باشید (۶) تا که به یک جان و یک زبان خدا و پدرِ خداوندِ ما عیسی و
 مسیح را تعظیم نمائید * (۷) پس شما یکدیگر را به پذیرید چنانچه مسیح ما را
 در جلالِ خدا راه داده است (۸) الحال میگویم که عیسی و مسیح خادمِ
 اهلِ خُتنه شد بجهتِ راستی و خدا تا که وعده هائی که به پدران شده بود
 ثابت گرداند (۹) و تا آنکه قبائل بسببِ رحمتِ خدا تعظیم نمایند
 چنانچه نوشته شده است که من بجهتِ آن بتو در میانِ قبائل اقرار
 خواهم کرد و باسمِ تو تسبیح خواهم خواند (۱۰) و باز می فرماید که ای قبائل

مسرور باشید با قوم او (۱۱) و نیز سپاس کنید خدا را ای همه‌گی طوائف و اورا ستایش نمائید ای همه‌گی قبائل (۱۲) و باز اِسْعَیَا میگوید بیخِ یَشِی خواهد ماند و کسی برمیخیزد که مسلط شود بر قبائل و بوی قبائل امیدواری خواهند یافت (۱۳) و خدا که اصل امید است شمارا از کمال سُور و آرام در ایمان مملو گرداند تا در امیدواری افزوده شوید در قوتِ روح القدس * (۱۴) و من خود یقین دارم ای برادران که شما خود از خوبیها پُر میباشید و از هرگونه معرفتی مملو و قادر بر آن اید که یکدیگر را نصیحت نمائید (۱۵) لیکن من کاغذ مختصری بی تکلفانه بشما نوشتم که شمارا یادآوری نمایم بعلت توفیقی که خدا بمن داده است (۱۶) تا که من در میان قبائل گماشته عیسیء مسیح باشم یعنی ملازمت مزده خدا را نمایم و تا آنکه هدیه قبائل مقبول شود که بروح القدس مشرف گردد (۱۷) پس مراست تفاخر بعیسیء مسیح در کارهای خدائی (۱۸) زیرا که مرا آن جرأت نیست که تکلم نمایم جز بآنچه مسیح بوساطت من برای اطاعت قبائل امر کرده است قولاً و فعلاً (۱۹) به اظهار آن قوت بر امور عجیب و غریب بقوت روح خدا بحدی که از اورشلیم دور زده تا به اَلرَّقُون در هر جا مزده مسیح را باتمام رسانیدم (۲۰) و خواهان این عزت بودم که در جائی که اسم مسیح نبود خبر بانجیل دهم تا که بر اساس غیری عمارت نه نمایم (۲۱) بلکه آن شود که نوشته شده است که آن کسانی که خبرش بآنها نرسیده است خواهند دید و آنهایی که نشنیده اند خواهند فهمید * (۲۲) از برای این بکرات از آمدن بنزد شما باز ماندم (۲۳) لیکن حال چون در این حدود دیگر جائی باقی نیست و آرزوی آمدن بنزد شمارا از سالهای بسیار دارم (۲۴) چون به اِسپانیّه میروم بنزد شما خواهم آمد زیرا که امیدوارم که در عبور شمارا ملاقات نمایم و از شما بدرقه یابم بعد از آنکه قدری از ملاقات شما سیرشوم (۲۵) اکنون جهت خدمت نمودن مقدسان باورشلیم می‌روم (۲۶) زیرا که اهل مقدونیه

و أَحَدِيَّةٌ چنين بخاطر رسيد كه قدری بذل كنند بجهتِ مفلسان از مقدّساني كه در أُورِشَلِيمٌ ميباشند (۲۷) بلي ايشان خود راضي شدند هرچند بدهكارانِ ايشان ميباشند زيرا كه چون قبائل در روحانيّات شريكِ ايشان گشتند آنها را نيز بايد كه در جسمانيّات ايشان را خدمت نمايند (۲۸) پس چون اين كار را باتمام رسانم و اين منفعت را نزد آنها ختم نمايم از اينجا بسوي شما تا به اِسْپَانِيَّةٌ خواهم رفت (۲۹) كه ميدانم اين را كه اگر بسوي شما آيم با كمالِ برکتِ مژدهء مسيح خواهم آمد * (۳۰) و اي برادرانِ من از شما استدعا مينمايم كه از براي خاطرِ خداوند ما عيسايِ مسيح و از براي محبّتِ روح كه شما بجهتِ من نزد خدا در دعا سعي نمائيد (۳۱) تا آنكه از بي ايمانان كه در يهوديه هستند رستگار شوم و آنكه خدمتِ من در أُورِشَلِيمٌ مقدّسان را پسند افتد (۳۲) تا با سرور نزد شما آمده انشاء الله با شما استراحت نمايم خدائي كه اصلِ آرام است با همهء شما باد آمين *

(باب شانزدهم مشتمل بر بيست و هفت آيه)

- (۱) و خواهرِ ما فيبي را كه خادمهءِ كليسيايِ كَنَزِيَّةٌ هست بشما مي سپارم
- (۲) كه شما بجهتِ خداوند او را بنهجِ شايستهءِ مقدّسان پذيريد و در هر عمل كه شمارا ميخواند مُعاوِنِ او باشيد زيرا كه او خود مُعاوِنِ بسياري بوده است بلكه مُعاوِنِ من خود نيز * (۳) و پَرِسْكَلَه و اَقْلَه را سلام نمائيد كه در امرِ مسيح عيسايِ رفيقِ من مي بودند (۴) و بجهتِ جانِ من گردنِ خودشان را نهادند و نه همين من از ايشان ممنونم بلكه تمامي * كليسياهايِ قبائل
- (۵) و كليسيائي را كه در خانهءِ ايشان است سلام نمائيد و محبوبِ من اِپِنْتِس را كه بجهتِ مسيح نوبِرِ أَحَدِيَّةٌ هست سلام رسانيد (۶) و سلام رسانيد مَرِيَم را كه براي ما بسيار مشقّت كشيده (۷) و سلام نمائيد خويشان و هم محبسههايِ من اَنَدِرْنِيَقُس و يُونِيَّة را كه در ميانِ حواريان مشهور اند و پيش از من داخلِ مسيح گشتند (۸) اَمِيلِيَّاس را كه محبوبِ من است در

خداوند سلام رسانید (۹) اُوربانُس را که در امرِ مسیح رفیقِ ما بود و دوستِ من استخس را سلام باد (۱۰) و ایلِیس را که در مسیح آزموده است سلام رسانید و اشخاصی که از اهلِ اَرِسْتَبولُس میباشند سلام رسانید (۱۱) و خویشِ من هیرودیون را سلام برسانید و از اهلِ نَرِکَس آن کسانی که در خداوند اند سلام رسانید (۱۲) طَرفینه و طَرفوسه را که در امرِ خداوند زحمت می‌کشند سلام بگوئید و پَرَسِسِ محبوبه را که در امرِ خداوند بسیار مشقّت کشید سلام رسانید (۱۳) و رُفس را که در خداوند برگزیده شده است و مادرِ او و مادرِ مرا سلام رسانید (۱۴) و اَسَنکِرطُس و فِلیگون و هِرْماس و پَطرِباس و هِرْمیس و برادرانی را که با ایشان اند سلام برسانید (۱۵) و فِلِگس و یولیه و نیرِیوس و خواهرش را و اَلْمِپاس و تمامی مقدّسانی را که با ایشان اند سلام برسانید (۱۶) و یکدیگر را ببوسه مقدّسانه سلام نمائید و کلیسیاهای مسیح شمارا سلام می‌نمایند *

(۱۷) و ای برادران من از شما استدعا می‌نمایم که با خبر باشید از آنانی که جدائیها و ایذاها را خلاف اعتقادی که شما آموخته اید عمل نمایند و از آنها اعراض نمائید (۱۸) زیرا که چنین کسان خداوند ما عیسیء مسیح را بنده گی نمی‌نمایند بلکه شکم خود را می‌پرستند و بکلامِ محبّت آمیز و سخن شیرین دلهای ساده‌گان را می‌ربایند (۱۹) و مطیع بودنِ شما بهمه گی رسیده است پس خوشوقت میباشم در باره شما و می‌خواهم که شما در نیکوئی‌ها عاقل باشید و در بدیها ساده (۲۰) و خدائی که اصلِ آرام است شیطان را بزودی در زیرِ قدمهای شما خواهد مالید و توفیقِ خداوند ما عیسیء مسیح با شما باد آمین *

(۲۱) تیموثیوس رفیقِ من در هر امر و لُکیوس و یاسون و سوسِطِرِ خویشانِ من سلام شمارا میرسانند (۲۲) و من کاتبِ حروفِ تریوس در خداوند شمارا سلام می‌گویم (۲۳) و گایوس که مرا و تمامِ کلیسیا را مهمان دار است شمارا سلام میرساند و اَرِاستِس کلانترِ شهر و کُرَاطُس برادرِ شمارا سلام میرسانند (۲۴) که توفیقِ خداوند ما عیسیء مسیح با همه شما باد آمین *

(۲۵) پس آن کسی را که قادر است که شمارا استوار نماید بر حسبِ مؤدّه
 من و ندای بعیسیء مسیح موافقِ اظهارِ آن سَرِی که از قدیمِ اَلْاَیّامِ مستتر بود
 (۲۶) و الحالِ آشکارا گردیده است و بوساطتِ رسائلِ انبیا و حکمِ خدای لَم یَزَلْ
 از برای اطاعتِ بایمان بر همه‌گیء قبائلِ هویدا شده است (۲۷) آن خدای
 وحیدِ حکیم را بوساطتِ عیسیء مسیح تا بابد جلال باد آمین *

تمام شد نامهٔ پوُلُسِ حواریِ باهلِ روم

نامهٔ اوّلِ پوُلُسِ حواریِ باهلِ قرنّس

مشمتمل بر

شانزده باب

(بابِ اوّلِ مشتمل بر سی و یک آیه)

(۱) پوُلُسِ حواریء خوانده شده عیسیء مسیح بمشیتِ خدا با سُوَسْتِنِیسِ
 برادر (۲) بکلیسیایِ خدا که در قرنّس است به مَنزَهان در مسیح عیسی
 و مقدّسانِ خوانده شده با همه‌گیء آنانی که در هر جا اسمِ خداوندِ ما عیسیء
 مسیح را می خوانند که هم خداوندِ ایشان است و هم ما را (۳) که توفیق و آرام از
 جانبِ پدرِ ما خدا و عیسیء مسیح خداوند بر شما باد * (۴) [اَمّا بَعْد] پیوسته
 شکر مینمایم خدای خود را در بارء شما بجهتِ توفیقِ خدا که در مسیح عیسی
 بشما داده شده است (۵) زیرا که در هر چیز در وی مستغنی شده اید از
 کمالِ بیان و کمالِ علم (۶) بنوعی که شهادتِ مسیح در نزد شما ثابت شده
 است (۷) بنهجی که شما در هیچ کرامتِ قاصر نیستید و ظهورِ خداوندِ ما